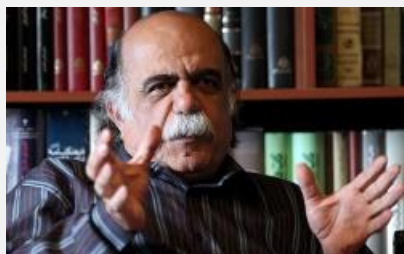

برگردان فارسی سره قرآن مخاطب همه گیر ندارد

استاد زبان و ادبیات فارسی گفت: برگردان پارسی سره «ثبی» (قرآن) برگردانی نیست که همگان بتوانند بخوانند و از آن بهره ببرند.

استاد زبان و ادبیات فارسی گفت: برگردان پارسی سره «ثبی» (قرآن) برگردانی نیست که همگان بتوانند بخوانند و از آن بهره ببرند.

میرجلال الدین کزازی، استاد زبان و ادبیات فارسی، در گفت و گو با خبرگزاری بین المللی قرآن (ایکنا) درباره ضرورت انجام ترجمه های سره قرآن گفت: برای پاسخ به این پرسش، دو دیدگاه را باید از یکدیگر جدا کرد، یک زمان شما بر این پایه پاسخ می دهید که «ثبی» یا قرآن کتابی است که همه مسلمانان می باید آن را بخوانند، از این رو آن پاسخ چنین خواهد بود که آن را باید به زبانی برگرداند که ساده و روشن باشد و هر خواننده ای با هر دانش و آگاهی زبانی بتواند آن را دریابد.

وی افزود: از دیدگاه دیگر پاسخ به این پرسش پاسخی دیگرگون خواهد بود، اگر ما به «ثبی» (قرآن) چونان متنی ادبی بنگریم، می توانیم بکوشیم که ویژگی های ادبی را در برگردان خویش تا آنجا که می توانیم پاس بداریم و بازتاب بدهیم. بر این پایه اگر کسی بر آن سر بیفتد که آن را به پارسی ناب برگرداند، اما به گونه ای که زبان در این برگردان زیبا و هنری باشد، کاری ارزشمند کرده است و نه تنها نمی توان بر او خرده گرفت، بلکه باید هنر او را در این برگردان ستود و ارج نهاد.

استاد بازنشسته دانشگاه علامه طباطبائی در پاسخ به اینکه این نوع برگردان ها (ترجمه ها) باید دارای چه ویژگی هایی باشند، بیان کرد: آن برگردان را باید به تنهایی از دید ساختارهای زبانی، زیبایی شناسی سخن و شگردهای ادبی بررسی و ارزیابی کرد. چگونگی آن برگردان باز بسته به توان ترجمان (مترجم) است. هر چه او در زبان به ویژه در زبان پارسی پیراسته و ناب، چیره تر و توانا تر باشد، برگردان او نیز به همان اندازه سخته تر، ستوارتر و پسندیده تر خواهد بود.

هر چه برگردان روشن تر باشد، مورد پسند خواننده خواهد بود

وی درباره علاقه مند کردن مردم به این نوع ترجمه ها اظهار کرد: پاسخ این پرسش کمابیش در سخنان پیشین نهفته است؛ هر چه برگردان روشن تر و رسا تر باشد و از سویی دیگر سخته تر، پخته تر و هنری تر و با ویژگی های ساختاری و سرشتین «ثبی» (قرآن) همسازتر و هماهنگ تر باشد، بیشتر پسندیده خواننده خواهد بود و او را وا خواهد داشت که آن برگردان را بخواند، مانند هر برگردانی دیگر از هر متنی دیگر.

این استاد زبان و ادبیات فارسی ادامه داد: هر کس می تواند هر متنی را، از آن میان «ثبی» را که متنی ادبی هم هست، به شیوه ای هنرورانه بنگارد یا در ساختار کاربردی ویژه از زبان برگرداند. پیداست که آن برگردان را کسانی خواهند خواند که آن شیوه را می پسندند و خوش می دارند یا مایه و آگاهی بایسته را در خواندن و دریافتن آن برگردان خواهند داشت.

ترجمه پارسی سره از قرآن در گذشته سابقه نداشته است

وی در ادامه گفت: بی گمان برگردان پارسی سره «ثبی» برگردانی نیست که همگان بتوانند بخوانند و از آن بهره ببرند؛ مگر اینکه ترجمان (مترجم) آنچنان توانا باشد که بتواند هم پارسی سره را در برگردان به کار گیرد و هم متنی روشن، روان و رسا به دست بدهد، اگر این گونه بود همه خوانندگان با هر پایه و مایه ای از دانش می توانند آن برگردان را بخوانند.

کزازی در پاسخ به اینکه آیا ترجمه قرآن به پارسی سره در گذشته های دور سابقه داشته است؟ بیان کرد: به این شیوه نه، اما در گذشته های دور کمابیش همه برگردان های «ثبی» (قرآن) به گونه ای از زبان پارسی نوشته شده است که واژگان ناب و نژاده در آن بسیار است، از همین رو که این برگردان ها گنجینه ای است از این گونه واژگان. اما نمی توان گفت که ترجمانان (مترجم ها) آن روزگار در پی آن بودند که به پارسی سره بنویسند، زبان در آن زمان کمتر با وام واژه ها یا واژه هایی که از زبان های دیگر به زبان راه می جویند، پیوند گرفته بودند.